

Производство на зеленчуци в България през 2003 година

Зеленчуците, отглеждани в България на открити площи през 2003 година в професионални и малки стопанства, заемат около 1 267 хил. дка. Произведени са над 450 хил. тона картофи, 428 хил. тона домати, 211 хил. тона пипери-сладки, 262 хил. тона дини и пъпеши, 85 хил. тона краставици и корнишони, 42 хил. тона лук кромид-зрял.

Площи, заети със зеленчуци – реколта '2003

Повече от 121 хил. хектара са основните открити площи, използвани за отглеждане на зеленчуци (без семейните градини), като относителният дял на оранжерийните представлява по-малко от 1%.

Около 55 % от откритите площи са концентрирани в Южен централен и Североизточен райони. Основна част от площите на открито заемат картофите (23%), домати (12%) и пиперът (10%), като площите на домати и пипера са нараснали съответно със 7% и с 5% в сравнение с предходната година. Увеличение с 24% се наблюдава и при площите с дини и пъпеши.

Използването на оранжерийните площи е увеличено с 15% в сравнение с 2002 година.

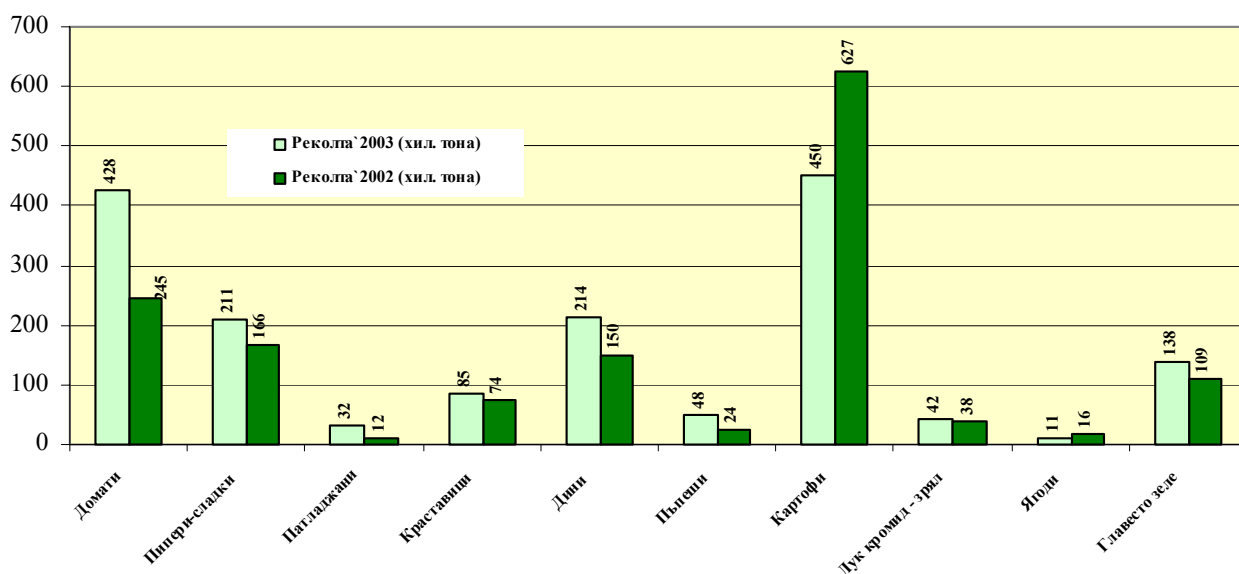
Производство на зеленчуци – реколта '2003

Произведените зеленчуци през 2003 година са с 14% повече от предходната. Това се дължи на благоприятните климатични условия през годината и по-високите средни добиви от културите. (Вж. Таблицы 5 и 6)

Около 72% от производството на зеленчуци е концентрирано в Южна България. В тази част на страната най-голям е дялът на картофите, домати, пипера, главестото зеле, краставиците и корнишоните.

Произведени са 428 хил. тона домати, което е със 75 % повече в сравнение с 2002 г. Дялът на оранжерийното производство е 7% при производството на домати и 34% при производството на краставици.

Сравнение на производството

Източник: МЗГ, дирекция "Агростатистика" – "Наблюдение на производството на зеленчуци през 2002 г. и 2003 г."

Резултати и анализи

Таблица 1

Основни площи, използвани за производство на зеленчуци - реколта'2003

Основни площи	Ед. мярка	Използвани площи – реколта'2003 г.
Открити площи	дка	1 213 602
Стъклени оранжерии	дка	3 430
Полиетиленови оранжерии	дка	5 128
Общо оранжерийна площ:	дка	8 558
Полиетиленови истъклени парници	дка	541
Обща площ:	дка	1 222 701

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" - Наблюдение на производството на зеленчуци през 2003 г.

Таблица 2

Площи, производство и средни добиви от зеленчуци - реколта'2003

Зеленчуци	Открити площи (дка)	Производство (тона)		Среден добив (кг/дка)
		Общо	От открити площи	
I. Плодови зеленчуци				
Домати	155 794	428 165	398 054	2 555
Пипери-сладки	136 270	210 894	208 629	1 531
Пипери лютиви	2 716	2 982	2 306	849
Патладжани	13 176	32 465	32 452	2 463
Краставици и корнишони	39 708	85 305	56 107	1 413
Тикви	13 498	15 752	15 752	1 167
Дини	107 613	214 054	214 042	1 989
Пъпеша	43 485	48 099	48 094	1 106
Сладка царевица	6 663	2 559	2 559	384
Други плодови зеленчуци (тиквички,бамя)	15 223	22 814	22 769	
II. Бобови				
Градински фасул - зелен	19 661	14 234	14 195	722
Градински грах	7 609	1 537	1 537	202
Бакла	752	407	407	541
Фасул	118 776	11 402	11 402	96
Леща	20 610	2 679	2 679	130
Нахут	58 102	4 939	4 939	85
Други бобови	101	12	12	
III. Листо-стъблени зеленчуци				
Главесто зеле	53 151	138 318	138 033	2 597
Други листо-стъблени зеленчуци (салати, марули, спанак, магданоз, чубрица, копър, цветно, къдраво и брюкселско зеле, алабаш, броколи, лук - зелен, чесън - зелен)	37 308	45 307	44 760	
IV. Кореноплодни и клубеноплодни				
Картофи	297 544	450 214	450 184	1 513
Моркови	9 914	19 670	19 669	1 984
Лук кромид – зрял	53 511	42 274	42 274	790
Чесън – зрял	8 043	3 885	3 885	483
Праз	9 105	13 102	13 102	1 439
Арпаджик	2 892	1 704	1 703	589
Други кореноплодни (ряпа, репички, салатно цвекло, целина, пащърнак)	8 210	8 144	8 093	
V. Ягоди	25 367	11 212	11 212	442
VI. Култивирани гъби		1 808		
VII. Други зеленчуци		2 310	550	
Общо:	1 267 112	1 834 487	1 769 400	

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" - Наблюдение на производството на зеленчуци през 2003 г.

Използване на статистическата информация

Резултатите от провежданите от дирекция "Агостатистика" на МЗГ анкети са едни от основните източници на информация при определяне на селскостопанската политика на страната. Тези данни се използват при преговорите за присъединяване на страната към Европейския съюз по глава Земеделие в съответните сектори и служат при определяне на праговете за производство на земеделски продукти в България.

Таблица 3

Площи, производство и средни добиви от зеленчуци - реколта'2003*

Райони	Домати	Пипери- сладки	Краставици	Картофи	Тикви	Дини	Пъпеш	Ягоди
Открити площи (дка)								
Северозападен	3 309	3 289	1 109	9 006	1 061	5 971	3 369	1 836
Северен централен	14 458	7 828	4 756	20 715	1 628	16 869	7 848	3 970
Североизточен	26 316	23 224	12 360	27 913	2 466	52 071	20 876	6 488
Югоизточен	18 591	13 596	6 149	17 525	1 586	7 901	2 902	1 129
Южен централен	68 355	69 136	9 294	122 599	3 767	21 156	6 969	8 817
Югозападен	24 765	19 197	6 040	99 786	2 990	3 645	1 521	3 127
България	155 794	136 270	39 708	297 544	13 498	107 613	43 485	25 367
Производство (тона)								
Северозападен	14 059	3 019	2 751	21 641	1 491	5 343	2 417	529
Северен централен	27 302	8 296	5 613	22 407	1 756	30 871	12 056	1 426
Североизточен	36 376	43 568	11 057	43 223	729	79 669	18 564	2 537
Югоизточен	43 735	22 564	9 052	25 660	2 567	14 511	4 219	189
Южен централен	220 005	109 001	16 968	184 171	5 324	74 562	8 171	4 470
Югозападен	56 577	22 181	10 666	153 082	3 885	9 086	2 667	2 061
България	398 054	208 629	56 107	450 184	15 752	214 042	48 094	11 212
Средни добиви (кг/дка)								
Северозападен	4 249	918	2 481	2 403	1 406	895	717	288
Северен централен	1 888	1 060	1 180	1 082	1 079	1 830	1 536	359
Североизточен	1 382	1 876	895	1 548	296	1 530	889	391
Югоизточен	2 352	1 660	1 472	1 464	1 619	1 837	1 454	167
Южен централен	3 219	1 577	1 826	1 502	1 413	3 524	1 172	507
Югозападен	2 285	1 155	1 766	1 534	1 299	2 493	1 754	659
България	2 555	1 531	1 413	1 513	1 167	1 989	1 106	442
Продължение								
Райони	Градински фасул-зелен	Градински грах	Бакла	Фасул	Леща	Главесто зеле	Лук кромид- зрял	Чесън-зрял
Открити площи (дка)								
Северозападен	531	243	.	4 987	797	1 395	2 711	253
Северен централен	1 700	1 077	44	10 187	4 355	3 887	5 937	664
Североизточен	2 121	1 320	180	44 366	13 784	10 165	15 446	3 495
Югоизточен	2 252	766	361	5 074	975	6 715	13 996	1 492
Южен централен	6 883	2 906	167	26 071	607	20 980	9 734	1 775
Югозападен	6 174	1 297	.	28 091	92	10 009	5 687	364
България	19 661	7 609	752	118 776	20 610	53 151	53 511	8 043
Производство (тона)								
Северозападен	232	55	.	298	35	5 657	3 840	156
Северен централен	1 765	132	46	588	385	11 384	4 697	237
Североизточен	1 434	521	92	4 104	2 142	21 145	9 587	1 566
Югоизточен	1 310	110	202	221	52	12 260	9 768	904
Южен централен	4 846	320	67	4 907	62	57 600	9 656	829
Югозападен	4 608	399	.	1 284	3	29 987	4 726	193
България	14 195	1 537	407	11 402	2 679	138 033	42 274	3 885
Средни добиви (кг/дка)								
Северозападен	437	226	.	60	44	4 055	1 416	617
Северен централен	1 038	123	1 045	58	88	2 929	791	357
Североизточен	676	395	511	93	155	2 080	621	448
Югоизточен	582	144	560	44	53	1 826	698	606
Южен централен	704	110	401	188	102	2 745	992	467
Югозападен	746	308	.	46	33	2 996	831	530
България	722	202	541	96	130	2 597	790	483

*Забележка:Производството и средните добиви са от открити площи.

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" - Наблюдение на производството на зеленчуци през 2003 г.

Методология за провеждане на наблюдението и представителност на резултатите

Наблюдението на производството на зеленчуци в България през 2003 година се провежда от дирекция "Агостатистика" на Министерството на земеделието и горите в съответствие с нормативните актове на Европейския съюз, регламентиращи статистиката на растениевъдните култури. Целта на анкетата е да се оценят площите, средните добиви и производството на зеленчуци за реколта'2003 в периода от 01.11.2002 г. до 31.10.2003 г. Анкетата е реализирана от анкетьори, наети и обучени от експертите по агостатистика в областните дирекции "Земеделие и гори". Интервюирани са над 7 700 земеделски стопани, определени чрез извадка по култури. Информацията се осигурява от професионални и от непрофесионални стопанства - зеленчукови градини. С тази анкета не са обхванати семейните градини на домакинствата.

Районите, цитирани в публикацията, са районите за икономическо планиране в България – ниво 2 по Европейската номенклатура на териториалните статистически единици (NUTS). Посочените в настоящата публикация резултати са представителни на национално ниво и на ниво 6 района за планиране (NUTS 2).

Таблица 4

Оранжевийно производство на основни зеленчуци – реколта 2003

Видове зеленчуци	Общо производство (тона)
Домати	30 111
Краставици и корнишони	29 198
Пипери-сладки	2 265
Пипери-лютивни	676
Салати и марули	530

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" -
Наблюдение на производството на зеленчуци през 2003 г.

Реализация на произведената зеленчукова продукция през 2003 г.

По-голяма част от произведените количества зеленчуци са предназначени за вътрешния пазар, като се наблюдава увеличение на реализацията на зеленчуци в сектора за преработка.

От реализираните количества зеленчуци в преработвателните предприятия с най-голям процент участват патладжаните, доматиите, пипера, зеленият грах и корнишоните. Най-висок дял в износа заема нахутът – 84%.

Таблица 5

Сравнение на производството

Видове зеленчуци	Реколта 2003 (хил.тона)	Реколта 2002 (хил.тона)	Изменение спрямо 2002г. %
Домати	428	245	75%
Пипери-сладки	211	166	27%
Патладжани	32	12	167%
Краставици	85	74	15%
Тикви	16	23	-30%
Дини	214	150	43%
Пъпеша	48	24	100%
Сладка царевица	3	2	50%
Картофи	450	627	-28%
Лук кромид-зрял	42	38	11%
Ягоди	11	16	-31%
Главесто зеле	138	109	27%

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" -
Наблюдение на производството на зеленчуци през 2002 г. и 2003 г.

Таблица 6

Сравнение на средните добиви

Видове зеленчуци	Реколта 2003 (кг/дка)	Реколта 2002 (кг/дка)	Изменение спрямо 2002г. %
Домати	2 555	1 520	68%
Пипери-сладки	1 531	1 274	20%
Патладжани	2 463	2 168	14%
Краставици	1 413	1 041	36%
Тикви	1 167	654	78%
Дини	1 989	1 810	10%
Пъпеша	1 106	792	40%
Сладка царевица	384	440	-13%
Картофи	1 513	1 209	25%
Лук кромид-зрял	790	766	3%
Ягоди	442	647	-32%
Главесто зеле	2 597	2 212	17%

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" -
Наблюдение на производството на зеленчуци през 2002 г. и 2003 г.

Таблица 7

Реализация на произведената зеленчукова продукция за 2003 г.* - %

Видове зеленчуци	За собствена консумация	За търговската мрежа	За преработвателни предприятия
Домати	23%	49%	26%
Пипери-сладки	24%	55%	18%
Пипери-лютивни	8%	87%	4%
Патладжан	13%	51%	35%
Краставици и корнишони	18%	71%	4%
Тикви	61%	32%	4%
Дини	22%	75%	
Пъпеша	34%	64%	.
Главесто зеле	17%	73%	.
Картофи	41%	54%	2%
Фасул	66%	32%	2%
Ягоди	19%	53%	24%

*Забележка: В таблицата е представена само реализираната зеленчукова продукция за собствена консумация, в търговската мрежа и за преработвателните предприятия.

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" - Наблюдение на производството на зеленчуци през 2003 г.

Статистическа тайна

За да се гарантира тайната на индивидуалните данни, събрани от анкетите от областните дирекции "Земеделие и гори" при Министерството на земеделието и горите, някои от получените данни не се публикуват и се заместват със "s" в следните случаи:

- Има по-малко от 3 стопанства в разглежданата категория;
- Едно от стопанствата в разглежданата категория обхваща повече от 85% от дейността в тази категория.